

IX. Satamahallinto.

Satamalautakunnan v:ltä 1933 antama kertomus oli seuraava:

Lautakunnan kokoonpano. Satamalautakuntaan kuuluivat v.1933 kauppaneuvos I. Lindfors, puheenjohtajana, merikapteeni A. Wihuri, varapuheenjohtajana, sekä satamatyöntekijä U. Ilmanen, merenkulkuneuvos A. V. Lindberg, vuorineuvos K. A. Paloheimo, johtaja H. Ramsay ja varastonhoitaja K. V. Sæll. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Lautakunnan sihteerinä toimi varatuomari T. Nordberg.

Satamahallintotoimiston ja sen osastojen päälliköt. Satamahallintotoimiston päällikkönä toimi satamalaitoksen johtaja O. E. Jaatinen, satamaliikenneosaston päällikkönä heinäkuun 1 p:ään saakka satamakapteeni A. Lindfors ja sanotusta päivästä lähtien satamakapteeni J. A. Lehtonen sekä satamakannantaosaston päällikkönä satamakamreeri I. Liljeros.

Kokoukset y.m. Lautakunta kokoontui v.1933 20 kertaa. Vuoden varrella lautakunnalle saapui 672 asiaa. Näistä ja vuoden alussa edellisestä vuodesta käsittelemättä olleista 10 asiasta ratkaistiin 675, joten seuraavaan vuoteen siirtyi 7 asiaa. Lautakunnan pöytäkirjan pykäläluku oli kertomusvuonna 437 ja lähetettyjen kirjelmien luku 292.

Virkavapaudet. Vuoden aikana myönnettiin virkavapautta sairauden takia seuraaville viranhaltijoille:

Päätöksen päivämäärä.	Virkavapaa viranhaltija.	V i r k a.	Virkavapaus kesti.	Virkavapaalle myönnetty palkkaedut.
23/3	Kilpinen, D.	Toimistoapulainen	6/3—18/3	² / ₃ pohjapalkasta ja ikäkorotukset
23/3	Engman, E.	Siivoja	18/2—18/4	Täysi palkka
20/4	Karlsson, K. E.	Satamakonstaapeli	10/4—10/5	» »
5/5 ja 21/6	Cedervall, J.	Vahtimestari	{ 4/5—4/6 26/6—26/7 }	{ » » » » }
12/7	Bäckman, S.	Toimentaja	28/6—28/8	» »
31/8	Nyfors, N.	Vahtimestari	14/8—14/10	» »
31/8	Höckerstedt, E.	Nuorempi kirjantäjä	18/8—18/10	» »
21/9	Enckell, C.	Konttorikirjuri	7/9—7/10	» »
19/10	Nyfors, N.	Vahtimestari	14/10—14/11	² / ₃ pohjapalkasta ja ikäkorotukset
7/12	Helin, J. M.	Tarkastuskonstaapeli	1/12—31/12	Täysi palkka

Satamakonstaapeli O. R. Saarenheimo nautti heinäkuun 31 p:nä tehdyn päätöksen nojalla palkatonta virkavapautta yksityisasiain takia syyskuun 1 p:stä seuraavan toukokuun 15 p:ään saakka.

Uudet ja eronneet viranhallijat. Satamakonstaapeli K. E. Karlssonille myönnettiin huhtikuun 20 p:nä ero virastaan toukokuun 10 p:stä lukien, jolloin hän täytti 67 vuotta. Satamakonstaapeli H. W. Björkmanille myönnettiin pyynnöstä toukokuun 24 p:nä ero virastaan saman kuukauden 16 p:stä lukien. Eronneiden tilalle valittiin kesäkuun 21 p:nä merimiehet E. V. Axberg ja O. R. Saarenheimo heinäkuun 1 p:stä lukien.

Satamakannantaosaston toimentajan S. Bäckmanin kuoltua heinäkuun 28 p:nä määrättiin herra B. Enckell elokuun 31 p:nä toistaiseksi sanottua virkaa hoitamaan. Sen jälkeen kuin hissikoneenkäyttäjän apulainen G. Numfeldt oli kutsuttu asevelvollisuuttaan suorittamaan, määrättiin vahtimestari E. Lappalainen syyskuun 1 p:stä lähtien hoitamaan sanottua virkaa.

Merikapteeni G. A. Vahlman otettiin marraskuun 2 p:nä satamajään-särkijä Herculeksen päälliköksi talvikaudeksi 1933—34.

Satamakapteenin virka. Lautakunta päätti tammikuun 19 p:nä kaupunginhallitukselle puoltaa merenkulkuneuvos J. A. Lehtosen nimittämistä satamakapteenin virkaan heinäkuun 1 p:stä lukien.

Lausuntoja kaupungin muille viranomaisille annettiin vuoden kuluessa kaikkiaan 39, joista 28 kaupunginhallitukselle, 9 kiinteistölautakunnalle ja 2 muille viranomaisille.

Kaupunginhallitukselle annettiin lausuntoja seuraavista kysymyksistä: tammikuun 26 p:nä, helmikuun 9 p:nä ja maaliskuun 31 p:nä johtaja V. Grönbergin anomuksesta saada vähintään 50 vuoden ajaksi vuokrata Länsisataman makasiinikortteli n:o 269 myllylaitoksen rakentamista varten; helmikuun 9 p:nä Nyländska jaktklubben nimisen seuran anomuksesta Valkosaarenkaria koskevan vuokrasopimuksen uudistamisesta; samana päivänä ilman ansiotarkoitusta satamaan saapuvien alusten vapauttamisesta satamamaksuista; maaliskuun 2 p:nä Suomen moottoriveneklubin tekemästä sille vuokratun moottorivenelaiturin pidentämistä koskevasta esityksestä; samana päivänä Helsingfors segelsällskap nimisen yhdistyksen anomuksesta saada rakentaa bensiinin ja paloöljyn jakelulaite Liuskasaarelle yhdistyksen jäsenten tarvetta varten; samana päivänä sopivan alueen osoittamista laivatelakkatarkoituksiin koskevasta kiinteistölautakunnan esityksestä; samana päivänä Sörnäisten rantatien varrella olevan jätteiden kuormauspaikan siirtämisestä Sörnäisten niemelle; maaliskuun 23 p:nä helpotusten myöntämistä Oceana ja Reliance nimisten turistilaiivojen satamamaksujen suorittamisesta koskevasta Aktiebolaget Lars Krogius & c:o osakeyhtiön anomuksesta; huhtikuun 20 p:nä mahdollisuudesta sijoittaa sumppuveneistä tapahtuva elävien kalojen tukkukauppa Kaivopuiston rantaan; samana päivänä Kulosaaren sillan hoidon ja siltamaksujen kannannan siirtämistä satamalautakunnalle koskevasta rahatoimiston ehdotuksesta; toukokuun 5 p:nä pakkahuoneen rakentamista Länsisatamaan koskevasta IV tullikamarin hoitajan esityksestä; samana päivänä 4,200,000 markan avustuksen myöntämistä Hietalahden sulkutelakka ja konepaja osakeyhtiön telakan laajentamista varten koskevasta yhtiön anomuksesta; toukokuun 24 p:nä Katajanokan erään tonttialueen vuokraamisesta Osakeyhtiö Alkoholiliikkeelle; kesäkuun 21 p:nä Helsingfors segelsällskap nimisen yhdistyksen anomuksesta saada 9,000 markan suuruinen avustus 40-vuotisjuhlansa yhteydessä järjestettävän kansainvälisen kilpapurjehduksen aiheuttamien menojen peittämiseen; kesäkuun 21 p:nä ja heinäkuun 12 p:nä Suomen moottoriveneklubin anomuksesta saada järjestää moottorivenekilpailu Kaivopuiston edustalle; elokuun 31 p:nä Herttoniemen öljysatama-alueen rakentamista ja käyttöä koskevien mää-

räysten laatimista varten asetetun komitean mietinnöstä; samana päivänä kaupungin satamien aitaamista koskevasta Helsingin kauppakamarin esityksestä; samana päivänä Suomen höyrylaiva osakeyhtiön ja Aktiebolaget Lars Krogius & c:o osakeyhtiön tiedustelusta, myönnetäänkö myös v. 1934 turistilaivoille 75 %:n satamamaksujen alennus samoin edellytyksin kuin kertomusvuonna; samana päivänä John Nurminen osakeyhtiön valituksesta, joka koski S/S Suomen Suursaarenmatkoista veloittettua satamamaksua; syyskuun 21 p:nä valtion jäänsärkijäin hiilivarastopaikkaa ja maksutonta vedenottoa koskevan sopimuksen uusimisesta; samana päivänä Länsisataman raidejärjestelyn parantamista koskevasta yleisten töiden lautakunnan esityksestä; lokakuun 5 p:nä lentosataman siirtämistä Kellosaarelle koskevasta yleisten töiden lautakunnan esityksestä; samana päivänä kapteeni W. Bremerin anomuksesta saada vapautus lentohallin paikanvuokran suorittamisesta; marraskuun 2 p:nä komitean asettamista pakkahuoneen sijoittelukysymyksen selvittämiseksi koskevasta Suomen liikemiesyhdistyksen esityksestä; marraskuun 23 p:nä tuulaakimaksun suuruuden määrittämisestä; joulukuun 7 p:nä Suomen satamaliiton hallituksen mietinnöstä, joka koski kaupunkien ja valtionrautateiden välisiä suhteita, sekä sopimusehdotuksesta satamaliikennettä palvelevien raiteiden rakentamisesta, kunnossa- ja puhtaanapidosta sekä liikennöimisestä; samana päivänä merenkulkuhallituksen esityksestä, joka koski satamaluotsien oikeutta luotsata merelle aikovia aluksia; sekä joulukuun 28 p:nä vuotien säilyttämistä koskevasta Helsingfors speditörförening nimisen yhdistyksen esityksestä.

Uusi satamajäänmurtaja. Asetettuaan heinäkuun 12 p:nä komitean valmistelemaan uuden satamajäänsärkijän hankkimista koskevaa kysymystä lautakunta elokuun 31 p:nä komitean ehdotuksen mukaisesti päätti pyytää tarjouksia jäänmurtajan rakentamisesta komitean ehdottamien mittojen mukaan sekä esittää kaupunginhallitukselle, että v:n 1934 talousarvioon merkittäisiin tarkoitusta varten 4.5 milj. markkaa ja että valtioneuvostolle tehtäisiin esitys samansuuruisen avustuksen myöntämisestä.

Satamien valaistus. Merenkulkuhallituksen suoritettua loppuun erinäiset Helsingin satamien valaistuksen täydennystä tarkoittavat työt, johon tarkoitukseen Suomen merivakuutusosakeyhtiö kesäkuun 19 p:nä 1926 oli lahjoittanut 25,000 markkaa ja sanotun yhtiön oikeutettua satamalautakunnan käyttämään syntyneen ylijäämän, 3,131: 35 markkaa, harkintansa mukaan meriliikenteen turvaamista kaupungin satamissa tarkoittavien toimenpiteiden aiheuttamien kustannusten peittämiseksi lautakunta maaliskuun 2 p:nä päätti lykätä myöhemmäksi sanotun, rahatoimistoon talousarvion ulkopuoliselle tilille suoritetun määrän käyttämistä koskevan kysymyksen.

Moottorialusten liikenteen järjestely. Esiteltyessä satamalautakunnan asettaman komitean mietintöä moottorivoimalla kulkevien alusten liikenteen järjestämisestä satamissa ja lautakunnan jäsenen, merenkulkuneuvos A. V. Lindbergin asiassa laatimaa promemoriaa lautakunta tammikuun 26 p:nä päätti, ettei asia toistaiseksi anna aihetta toimenpiteisiin, koska se parhaillaan oli valmistelunalaisena myöskin valtioneuvostossa, jolla oli aikomus tehdä eduskunnalle lakiesitys asiassa.

Vuokramoottorivenealiikenne. Lautakunnan laatiman ehdotuksen mukaisesti maistraatti toukokuun 23 p:nä vahvisti uudet järjestysäännöt vuokramoottoriveneiden kuljettajille Helsingin kaupungissa ja Helsingin kaupungin vuokramoottoriveneetaksan.

Eteläsataman tullitarkastuskoju. Poliisilaitoksen tehtyä esityksen Etelä-

sataman passintarkastuskojun siirtämisestä tullipaviljongin kaakkoisnurkkaukseen ja Helsingin tullikamarin anottua tullipaviljongissa olevan vanhan passintarkastuskojun poistamista päätti lautakunta tulli- ja poliisiviranomaisen kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen kesäkuun 6 p:nä esittää kaupunginhallitukselle, että passintarkastuskoju siirrettäisiin tullipaviljongin rannanpuolisen päädyn keskikohdalle, välittömästi tullirakennuksen viereen, sekä varustettaisiin kokoonlaskettavalla kangaskatoksella, jolloin paviljongissa oleva vanha koju voitaisiin poistaa. Tullikamari ilmoitti puolestaan suostuvansa siihen, että lähtevät matkustajat saavat kulkea tullipaviljongin läpi passintarkastuskojulle, kuitenkin ehdoin, ettei paviljongia samaan aikaan tarvita saapuvien matkustajien matkatavarain tarkastukseen.

Kompassintarkistuspoiju. Satamaliikenneosaston tehtyä esityksen kompassintarkistuspoijun käyttämisestä koskevan taksan vahvistamisesta satamalautekunta marraskuun 23 p:nä päätti antaa aloitteen raueta.

Maaliikenteen suojaaminen satamissa. Marraskuun 23 p:nä päätettiin antaa satamalaitoksen johtajan ja satamakapteenin tehtäväksi valmistella kysymystä maaliikennettä suojaavien laitteiden asettamisesta satamalueella onnettomuuksien välttämiseksi, ja tuli heidän tässä tarkoituksessa asettua yhteyteen kiinteistöjohtajan ja satamarakennuspäällikön kanssa.

Laituriipaikkoja korjattavia laivoja varten. Lokakuun 5 p:nä päätettiin antaa satamaliikenneosaston tehtäväksi kulloinkin tarvittaessa etsiä sopivia laituripaikkoja sellaisille yksinomaan korjausta varten saapuville aluksille, jotka eivät käytä tšekäläisiä telakoita, sekä aikanaan tekemään esityksiä mahdollisesti tarvittavien sähköjohtojen vetämisestä.

Veneiden kiinnityspaikat. Annettuaan satamalaitoksen johtajan tehtäväksi harkita, voitaisiinko järjestää erityisiä vartioituja moottoriveneiden kiinnityspaikkoja kaupungin satamissa tilapäisesti käyviä moottoriveneitä varten, lautakunta kesäkuun 6 p:nä päätti satamalaitoksen johtajan esittämän selvityksen perusteella antaa kysymyksen tällä kertaa raueta, koska vakinaisia paikkoja oli paljon vuokraamatta ja kun nykyisenä pula-aikana monet säännöllisestikin satamissa käyvät eivät lunasta itselleen venepaikkoja vaan kiinnittävät veneensä eri paikkoihin kaupungin rannoille, joten oli pelättävissä, että, jos tilapäisiä vartioituja moottorivenepaikkoja järjestetään, vakinaisten paikkojen kysyntä vieläkin pienenesi.

Päätätessään maaliskuun 31 p:nä uusien ulkopaalujen asettamisesta venepaikoille talousarviossa olevan määrärahan puitteissa lautakunta samalla päätti, että paalullisista venepaikoista oli otettava 20 markkaa suurempi vuokra kuin paaluttomista eli 80 markkaa kesäkaudelta.

Satamakannantaosaston esityksestä päätettiin syyskuun 21 p:nä, että siihen saakka peltilevystä valmistetut venelaatat vastedes valmistetaan ruostumattomasta metallista ja että veneenomistajilta veloitetaan venelaatata 2 markkaa kaupungin kustannusten peittämiseksi.

Länsisataman liikenne. Koska oli esitetty valituksia siitä, ettei Länsisatama voinut tyydyttävästi palvella vientiliikennettä, pidettiin Länsisatamassa maaliskuun 12 p:nä neuvottelukokous, johon ottivat osaa kaupungin, rautatiehallituksen, vientiliikkeiden ja laivanahtaajien edustajat. Käsitellessään neuvottelukokouksessa tehtyä pöytäkirjaa lautakunta huhtikuun 20 p:nä päätti kehoittaa rautatiehallitusta, puhtaanapitolautakuntaa ja rakennustoimiston satamarakennusosastoa kutakin kohdaltaan ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin havaittujen epäkohtien poistamiseksi.

Kalamarkkinat. Nylands fiskarförbund ja Ålands fiskarförening nimis-

ten järjestöjen esitettyä, että lokakuun kalamarkkinoille saapuville, pääasiallisesti suola- ja maustesilakoita tuoville aluksille määrättäisiin myyntipaikat arvonnän perusteella, eikä kuten tähän asti siinä järjestyksessä kuin alukset ovat saapuneet, satamalautakunta elokuun 31 p:nä päätti, että seuraavan lokakuun kalamarkkinoille etupäässä suola- ja maustesilakkaa myymään saapuvien alusten laituripaikat määrätään arpomalla, jolloin kuitenkin satamaliikenneosastolle pidätetään oikeus tehdä alusten sijoituksessa ne arvonnästä poikkeavat muutokset, jotka aiheutuvat alusten sopivuudesta suuruutensa puolesta arvan osoittamaan paikkaan.

Vuokrausasioita. Kaupunginhallituksen tammikuun 13 p:nä päätettyä antaa satamahallinnon tehtäväksi, mikäli sillä ei sitä vielä ollut, hoitaa yleensä kaikki varsinaisella satama-alueella olevat maan ja veden vuokraasiat, tullilaitoksen, satamarataliikenteen ja muun satamaliikenteen tarpeisiin luovutetut, kaupungin omistamat rakennukset sekä huoneenvuokrausasiat näihin tarkoituksiin, antaen samalla satamahallinnon tehtäväksi myöskin vastaavat veloitukset ja kannannan sekä vuokramaksut mainittuihin tarkoituksiin vierailta vuokratuista huoneistoista, satamalautakunta tammikuun 26 p:nä päätti antaa kysymyksessä olevien maksujen veloituksen ja kannannan satamakannantaosaston tehtäväksi sekä vuokra-alueiden käytön valvonnan satamaliikenneosaston tehtäväksi.

Sanotun kaupunginhallituksen päätöksen nojalla siirrettiin kiinteistö-lautakunnalta satamalautakunnan hoidettaviksi kaikki varsinaista satama- aluetta koskevat vuokrasopimukset. Kun alueita tarkastettaessa ja satama- lautakunnan vuokrakirjaa laadittaessa kävi ilmi, että muutamit vuokra- alueet vuokra-ajan aikoinaan päätyttyä edelleenkin olivat aikaisempien vuokraajien hallinnassa, ryhdyttiin toimenpiteisiin vuokran perimiseksi asianomaisilta.

Aktiebolaget Victor Ek osakeyhtiö, joka kesäkuun 1 p:stä 1929 lähtien oli pitänyt hallussaan Katajanokan varastoalueen n:o 12 maksamatta siitä mitään vuokraa, suostui neuvottelujen jälkeen satamalautakunnan maaliskuun 2 p:nä tekemän päätöksen mukaisesti maksamaan Katajanokan varasto- alueiden n:ot 19 ja 21 vuosivuokrana 20 markkaa m²:ltä kesäkuun 1 p:stä 1933 lukien, jolloin yhtiö ottaisi nämä alueet edelleenkin vuokralle samasta vuokrasta kahden vuoden ajaksi kesäkuun 1 p:stä 1934 lukien, ja varasto- alueesta n:o 12 suorittamaan 15 markan vuosivuokran m²:ltä kesäkuun 1 p:stä 1929 lukien.

Edelleen huomattiin, että Sörnäisten niemellä oleva varastoalue n:o 8, jota aluetta koskeva vuokrasopimus oli päättynyt joulukuun 31 p:nä 1930, oli vuokrakauden umpeenkuluttuakin ilman vuokrasopimusta ollut entisen vuokraajan, Helsingin laivaus osakeyhtiön sekä tämän yhtiön tehtyä vararikon Riihimäen lautatarha osakeyhtiön hallinnassa, joka viimeksimainittu yhtiö edelleenkin käytti aluetta maksamatta siitä vuokraa. Tämän johdosta lautakunta lokakuun 5 p:nä päätti, huomioonottaen että Helsingin laivaus osakeyhtiö nyttemmin oli varaton, joten siltä ei enää ollut mahdollista saada vuokraa aikaisemmalta ajalta, periä Riihimäen lautatarha osakeyhtiöltä vuokraa 4 markkaa m²:ltä vuodessa siltä ajalta, jona yhtiö on aluetta käyttänyt eli tammikuun 1 p:stä 1933 lukien.

Kun kiinteistölautakunnan siirrettyä myöskin erinäiset huoneenvuokrasopimukset satamalautakunnan hoidettaviksi havaittiin, että posti- ja lennätinhallitus maksoi kaupungille sille Katajanokan makasiinirakennuksesta n:o 5 vuokratusta 373 m³:n suuruisesta huoneistosta 50 % pienemmän vuokran

kuin mitä huoneiston omistaja, Helsingin makasiiniosakeyhtiö kesäkuun 1 p:stä 1930 lukien vaati kaupungilta, päätti satamalautakunta maaliskuun 23 p:nä irtisanoa posti- ja lennätinhallituksen kanssa laaditun sopimuksen kesäkuun 1 p:ään 1934. Posti- ja lennätinhallituksen tiedusteltua mihin määrään sanotun huoneiston vuokra tulisi korotettavaksi, satamalautakunta lokakuun 5 p:nä päätti ilmoittaa, että vuokra korotetaan samaan määrään, 120 markkaan m²:ltä vuodessa, kuin mitä kaupunki maksaa Helsingin makasiiniosakeyhtiölle, samalla esittäen, että posti- ja lennätinhallitus vuokraisi huoneiston suoraan mainitulta yhtiöltä.

Edellä mainituista tapauksista päätettiin tehdä ilmoitus kaupunginhallitukselle asian mahdollisesti vaatimia toimenpiteitä varten.

Saadakseen selville oliko satamalautakunnalle siirretyllä alueella mahdollisesti vielä muitakin vuokra-alueita, joista ei peritty vuokraa, satamahallintotoimisto toimeenpani satama-alueiden yleisen tarkastuksen. Tarkastuksessa laaditun pöytäkirjan perusteella satamalautakunta joulukuun 7 p:nä päätti m. m., että kaikki pysyväisesti vuokralle annetut alueet tammikuun 1 p:stä 1934 lukien vuokrataan kirjallisilla vuokrasopimuksilla toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisajoin entistä vuokraa vastaan; että ruokailukojuista samoin laaditaan kirjalliset vuokrasopimukset; sekä että satamaliikenneosaston kuten tähänkin asti tulee satama-alueiden tilapäisestä käytännisestä varastoimis- y. m. tarkoituksiin viikoittain tehdä ilmoitus satamakannantaosastolle vuokran perimistä varten, jolloin vuokraa oli veloittettava rahatoimikamarin lokakuun 26 p:nä 1928 1,786 §:ssä tekemän päätöksen mukaisesti 60 penniä m²:ä ja viikkoa kohden katualueelle rakennettujen tilapäisten ajosilttojen vaatimasta maa-alasta sekä muutoin satamahallituksen syyskuun 26 p:nä 1928 vahvistaman taksan mukaan. Edelleen päätettiin, että vastedes laadittaviin vuokrasopimuksiin sisällytetään määräys siitä, että vuokraajan oli vuokra-alueelleen asetettava täysin näkyvä nimikilpi tai muulla tavoin osoitettava, kenen hallussa alue on.

Kun edellä mainitussa tarkastuksessa lisäksi oli käynyt ilmi, että Sähkö osakeyhtiö A. E. G. niminen yhtiö oli syyskuun 1 p:stä 1930 lukien ilman vuokraa käyttänyt Mastokadun erästä Katajanokan varastoalueen n:o 13 vieressä olevaa 146 m²:n suuruista aluetta, päätti satamalautakunta yhtiöltä vaatia vuokraa sanotusta alueesta 20 markkaa m²:ltä mainitusta päivästä lukien.

Maaliskuun 23 p:nä päätettiin vuokrata Aktiebolaget Victor Ek osakeyhtiölle Katajanokan tullirakennuksen porraskäytävän alla oleva toimistohuone huhtikuun 1 p:stä 1933 lukien toistaiseksi kolmen kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin 1,200 markan vuosivuokrasta. Sen sijaan evättiin Osakeyhtiö Vakava aktiebolagin anomus saada järjestää konttorihuone sanotun tullirakennuksen porraskäytävään.

Marraskuun 23 p:nä päätettiin vuokrata Sörnäisten varastoalue n:o 8 Riihimäen lautatarha osakeyhtiölle tammikuun 1 p:stä 1933 lukien 4 markan vuosivuokrasta m²:ltä. Samassa kokouksessa päätettiin oikeuttaa Riihimäen lautatarha osakeyhtiö käyttämään Kyläsaaren lähellä olevaa ranta-alueita proomujen korjausta varten 5 pennin viikkovuokrasta m²:ltä.

Lokakuun 5 p:nä päätettiin suostua Paraisten kalkkivuori osakeyhtiön anomukseen saada yhdistää Länsisataman Jaalalaiturilla olevat 3-vajaa yhdeksi rakennukseksi.

Helsingin puhelinyhdistys irtisanoi Katajanokan korttelissa n:o 150 sijaitsevaa 150 m²:n suuruista varastoaluetta koskevan vuokrasopimuksen päättyväksi huhtikuun 1 p:nä 1933.

Osakeyhtiö Trade aktiebolag irtisanoi Katajanokan varastoaluetta n:o 11 koskevan vuokrasopimuksen päättyväksi syyskuun 30 p:nä 1933.

Kalavesien vuokraaminen. Sen jälkeen kuin kiinteistölautakunnan tonttijaosto joulukuun 27 p:nä 1932 oli päättänyt, ettei Kulosaaren kalavesiä enää anneta vuokralle pitkäaikaisella vuokrasopimuksella, vaan että kalastusta näilläkin vesillä sallitaan vain n.s. kalastuspolettien nojalla, kuten Vanhankaupungin selällä oli asianlaita, sekä tämän johdosta satamalautakunnalle esittänyt, että lautakunta möisi kalastuspoletteja myöskin Kulosaaren kalavesiä varten, satamalautakunta tammikuun 13 p:nä hyväksyi kiinteistölautakunnan tonttijaoston esityksen sekä antoi Kulosaaren kartanon kalastusvesien kalastuspolettien myynnin satamaliikenneosaston toimeksi, noudattaen samoja periaatteita kuin muillakin kalavesillä.

Jäiden otto. Lautakunta päätti tammikuun 26 p:nä valtuuttaa satamalaitoksen johtajan kanslialuettelon avulla ratkaisemaan jäiden ottoa koskevat asiat, noudattaen siihenastisia perusteita ja ehtoja.

Ruokalan- ja kahvilanpito satamissa. Rouva E. Hallille myönnettiin tammikuun 26 p:nä oikeus edelleenkin harjoittaa kahvilaliikettä omistamassaan kahvilakojussa Länsisatamassa 500 markan vuosivuokrasta.

Rouville A. A. Lindströmille ja I. Ruoholle myönnettiin tammikuun 26 p:nä oikeus harjoittaa virvoitusjuomien, kahvin ja tupakan myyntiä käsikärrystä Katajanokan satama-alueella 600 markan vuosivuokrasta.

Rouva O. Kesälälle myönnettiin maaliskuun 2 p:nä oikeus myydä kahvia ja virvoitusjuomia käsikärrystä Katajanokalla 600 markan vuosivuokrasta.

Leskirouva I. Seleniukselle myönnettiin huhtikuun 20 p:nä oikeus harjoittaa ruoka- ja kahvitarjoilua Sörnäisten satamassa sijaitsevassa ruokailukojussaan huhtikuun 15 ja joulukuun 1 p:n välisenä aikana 500 markan vuokraa vastaan.

Leskirouva V. Aalto oikeutettiin huhtikuun 20 p:nä Sörnäisten satamassa sijaitsevassa ruokailukojussaan harjoittamaan ruoka- ja kahvitarjoilua 500 markan vuokraa vastaan.

Rouva A. Ahrenbergin vuokra Länsisatamassa olevasta kaupungin omistamasta ruokailukojusta alennettiin toukokuun 24 p:nä 250 markkaan kuukaudessa kesäkuun 1 p:stä lukien.

Eteläsatamassa sijaitsevan kaupungin kahvikojun vuokraajan, rouva A. Koposen vuokra päätettiin kesäkuun 6 p:nä alentaa kesäkuun 1 ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi 100 markaksi kuukaudelta; joulukuun 28 p:nä vuokra alennettiin 500 markaksi vuodessa tammikuun 1 p:stä 1934 lukien.

Sörnäisissä paloaseman vieressä sijaitsevan ruokailukojun siirryttyä vuorineuvos K. A. Paloheimolle päätettiin joulukuun 28 p:nä vuokrata sen vaatimaa-alue hänelle 500 markan vuosivuokrasta tammikuun 1 p:stä 1933 lukien.

Johtaja H. Bitten anottua saada Länsisatamassa Neptunin- ja Saukonkatujen kulmassa avata kahvituvan lautakunta lokakuun 19 p:nä päätti hakijalle ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään anomuksen hyväksymistä vastaan huomautettavaa edellytyksin, että hakija kahvitarjoilun harjoittamiseen hankkii asianomaisen luvan sekä sopii vuokrasta Helsingin makasiiniosakeyhtiön kanssa.

Piirustusten hyväksyminen. Tammikuun 19 p:nä hyväksyttiin Osakeyhtiö Alkoholi liikkeen piirustukset yhtiön Katajanokalla sijaitsevalle vuokra-alueelle rakennettavaa varastorakennusta varten; marraskuun 2 p:nä Paraisen kalkkivuori osakeyhtiön piirustukset Länsisatamaan rakennettavaa konttorirakennusta varten; marraskuun 23 p:nä kattilahuoneen lisäpiirustus

Laivapojan- ja Neptuninkatujen kulmauksessa Länsisatamassa olevaa G. H. H. nimisen toiminimen autokorjaamoja varten.

Lautakunta hyväksyi helmikuun 9 p:nä puolestaan rakennustoimiston talorakennusosaston laatimat Eteläsatamaan rakennettavan uuden tullipaviljongin piirustukset.

Yleisten töiden lautakunnan pyydettyä lausuntoa Hietalahden sulkutalakka ja konepaja osakeyhtiön telakan laajennusta koskevista pääpiirustuksista satamalautakunta lokakuun 19 p:nä päätti puolestaan hyväksyä piirustukset yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston satamarakennusosaston ehdottamin varauksin.

Tuulaakin palauttaminen. Satamakannantaosaston tiedusteltua, onko tuulaakia palautettava sellaisista tavaroista, joista suoritettu tulli on joko osaksi tai kokonaan maksettu takaisin sen johdosta, että valtioneuvosto tullien kantamisesta eräissä tapauksissa marraskuun 14 p:nä 1931 annetun lain nojalla oli määrännyt edellisen vuoden loppuajaksi suuremman tullin kuin miksi eduskunta oli sen lopullisesti vahvistanut, lautakunta hankittuaan kaupungin lakimiehen lausunnon asiasta tammikuun 26 p:nä päätti, että myöskin tuulaaki näissä tapauksissa palautetaan.

Liikennemaksut. Helmikuun 9 p:nä päätettiin tulkita liikennemaksutariffi niin, että puolukkamehu rinnastetaan tuoreisiin puolukoihin.

Helmikuun 9 p:nä päätettiin hylätä Suomalainen Shell osakeyhtiön anomus liikennemaksun palauttamisesta ulkomailta tuodusta bensinistä, mikä oli varastoitu yhtiön Håkansvikissa sijaitsevaan tullivarastoon ja sittemmin viety toisessa kaupungissa olevaan tullivarastoon.

Satamamaksut. Aktiebolaget Victor Ek osakeyhtiön anomuksesta päätettiin maaliskuun 23 p:nä kaupunginvaltuustolle esittää, että M/S Kungsholmille myönnettäisiin 75 %:n satamamaksujen alennus edellytyksin, ettei laiva täältä ottaisi eikä tänne jättäisi matkustajia. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä tämän ehdotuksen lautakunta elokuun 31 p:nä päätti suostua Aktiebolaget Victor Ek osakeyhtiön anomukseen, että turistialus Kungsholm, joka käydessään Helsingissä heinäkuussa oli tänne jättänyt erään tunnetun amerikkalaisen sanomalehtimiehen ja kirjailijan vaimoineen, saisi tästä huolimatta nauttia myönnettyä 75 %:n satamamaksujen alennusta. Sen sijaan hylättiin M/S Gripsholmin satamamaksujen alentamista koskeva saman yhtiön anomus.

John Nurminen osakeyhtiön tehtyä anomuksen satamamaksujen palauttamisesta virolaisesta höyrylaivasta Lood, joka oli kuljettanut virolaisia virkamiehiä huvimatalle Helsinkiin kesäkuun 4—6 p:nä lautakunta syyskuun 21 p:nä päätti palauttaa suoritettut satamamaksut, 103:20 markkaa, koska sanottu laiva oli Viron valtion omistama eikä se kyseessä olevalla matkalla ollut harjoittanut kauppalaivaliikennettä, kun matkustajilta ei peritty korvausta matkasta, sekä ottaen huomioon että valtio oli maksanut takaisin majakkamaksut.

Lentokoneiden oleskelumaksut. Ilmavoimien esikunnan esitettyä, että Helsingissä Englannin viikon aikana vierailevat neljä englantilaista lentokonetta vapautettaisiin kaikista maksuista Helsingin kaupungille, lautakunta päätti, elokuun 31 p:nä että puheena olevista lentokoneista ei veloiteta oleskelumaksua, samalla huomauttaen, että ulkomaiset sotilaslentokoneet voimassa olevan tariffin mukaan ovat vapaat laskeutumismaksuista.

Satamaliikenneosaston v:lta 1933 antama kertomus¹⁾ oli seuraava:

Helsingin satamissa kävi v:n 1933 aikana 5,170 rannikkoalusta edustaen 244,451 nettorekisteritonna, sekä 1,862 ulkomailta saapunutta alusta tilavuudeltaan 1,427,048 nettorekisteritonna, eli yhteensä 7,032 alusta, vastaten 1,671,499 nettorekisteritonna. Tämän lisäksi tulee 16,145 nettorekisteritonnilla sellaiset höyry- ja moottorialukset, jotka päivittäin kävivät satamaluueella ja viikoittain suorittivat satamamaksunsa. Verrattuna v:n 1932 vastaaviin lukuihin, rannikkoliikenteessä kulkevien alusten luku lisääntyi 331:lla ja tonnisto 12,493 nettorekisteritonna; samoin ulkomailta saapuneiden alusten lukumäärä lisääntyi 221:lla ja niiden tonnimäärä 215,485:lla, joten koko saapunut tonnisto v:een 1932 verrattuna lisääntyi 227,978 nettorekisteritonna. Sitä vastoin paikallisliikenne vähentyi 1,778 nettorekisteritonna.

Eteläsataman nosturien käyttötunnit eri kuukausina v. 1933 näkyy alla olevasta yhdistelmästä:

	Makasiinilaiturin 25 tonnin nos- turin käyttö- tunteja.	Rahapajanlaitu- rin 2½—5 tonnin nosturien käyttö- tunteja.	Rahapajanlaitu- rin 2½ tonnin nosturin käyt- tötunteja.	Käyttö- tunteja kaik- kiaan.
Tammikuu	39	171	218	428
Helmikuu	18	85	107	210
Maaliskuu	6	195	410	611
Huhtikuu	20	113	174	307
Toukokuu	32	141	192	365
Kesäkuu	26	189	275	490
Heinäkuu	20	221	183	424
Elokuu	18	207	218	443
Syyskuu	31	259	176	466
Lokakuu	14	133	175	322
Marraskuu	14	271	155	440
Joulukuu	22	166	330	518
Yhteensä	260	2,151	2,613	5,024

Makasiinilaiturilla oli yksi, Rahapajanlaiturilla kuusi nosturia. V:een 1932 verrattuna niiden käyttötunnit lisääntyivät edellisen 11, jälkimmäisten 190 tuntia.

Satamajäänsärkijä Hercules avusti kertomusvuonna kaupungin eri satamissa 87 alusta, ollen avustukset lisääntyneet 16:lla. Johtuen helposta jäätilanteesta jatkui laivaliikenne jäänsärkijän avulla koko talven 1932—33.

Osaston menoarvio v:ksi 1933 päättyi 1,695,287 markkaan, todellisten menojen noustessa²⁾ 1,607,946: 60 markkaan. Osaston menoeristä 18 osoitti säästöä, yhteensä 102,176: 25 markkaa, kun taas Nosturien tilapäistä työvoimaa niminen erä osoitti vajeusta, yhteensä 14,835: 85 markkaa. V:n 1933 säästökksi jäi siis 87,340: 40 markkaa.

¹⁾ Eräitä kertomusta seuranneita taulukkotietoja on julkaistuna Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1934. — ²⁾ Viranhaltijain palkat sisältyvät vähentymättöminä.

Satamakannantaosaston v:ltä 1933 antama kertomus oli seuraava:

Viranhaltijat. Vuoden varrella toimentaja kuoli.

Veloitus. Kaikista tuloarvion luvun Satamat kohdalle otetuista mak-suista osasto veloitti v:n 1933 aikana yhteensä 24,208,053: 50 markkaa, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 21,565,739: 65 markkaa. Lisäys oli, siis 2,642,313: 85 markkaa. Kertomusvuoden tuloarvioon verrattuna veloitus osoitti 1,535,088: 50 markan lisäystä, mutta tässä kohden on huomattava, että erinäiset satama-alueet, jotka aikaisemmin olivat kiinteistö-lautakunnan alaisia, vuoden alkupuolella siirrettiin satamalautakunnan hallinnon alaisiksi. Niistä kertyneet vuokramaksut, jotka nousivat 827,290:65 markkaan, on vähennettävä lisäyksestä, joka siis oikeastaan oli 707,797:85 markkaa. Syynä tulojen lisääntymiseen voitaneen pitää tilanteen helpottu-mista rahamarkkinoilla, minkä johdosta tuonti jonkin verran lisääntyi. Tär-keimmät tuloerät ovat tuulaaki, liikennemaksut ja satamamaksut, joista v:een 1932 verrattuna ensimmäinen lisääntyi 1,505,502 markkaa ja satama-maksut 342,705 markkaa, jota vastoin liikennemaksut vähenivät 217,158: 10 markkaa. Vielä osasto veloitti erinäisiä sen tuloarvion ulkopuolella olevia huoneistonvuokria, 37,280 markkaa.

Veloitettujen maksujen kokonaismäärä ylitti tuloarviossa arvioidun mää-rän, kuten käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

	Arvioidut tulot, Smk.	Todelliset tulot, Smk.	Ylijäämä (+) tai vajaus (—), Smk.
Tuulaaki kaupunkiin osoi- tetuista sekä vientitava- roista	9,500,000: —	¹⁾ 10,347,608: 10	+ 847,608: 10
Tuulaaki muihin kaupunkei- hin osoitetuista tavaroista	270,000: —	321,138: 65	+ 51,138: 65
Liikennemaksut	8,500,000: —	²⁾ 7,995,829: 25	— 504,170: 75
Makasiinivuokrat	140,000: —	142,696: 15	+ 2,696: 15
Satamamaksut	3,000,000: —	³⁾ 3,389,770: 50	+ 389,770: 50
Nosturimaksut	250,000: —	229,050: —	— 20,950: —
Maksut aluksille annetusta vedestä	320,000: —	336,251: 30	+ 16,251: 30
Paikanvuokrat	130,000: —	⁴⁾ 118,989: 35	— 11,010: 65
Venelaiturimaksut	160,000: —	164,020: —	+ 4,020: —
Satamajäänsärkijämaksut..	100,000: —	41,000: —	— 59,000: —
Helsingin makasiiniosake- yhtiön suorittama korvaus satamakannantaosaston IV ja V haaraosaston palk- kauksesta	202,965: —	193,485: —	— 9,480: —
Lentokoneiden satamamak- sut	100,000: —	⁵⁾ 100,924: 55	+ 924: 55
Aluevuokrat	827,290: 65	827,290: 65	—
	Yhteensä 23,500,255: 65	24,208,053: 50	+ 707,797: 85

¹⁾ Siitä palautettiin muutetun tullauksen perusteella 14,215: 80 markkaa. —
²⁾ S:n 1,049 markkaa. — ³⁾ S:n voimassa olevasta satamatariffista myönnetyn alen-
nuksen perusteella 431,405: 70 markkaa. — ⁴⁾ S:n 1,687: 50 markkaa. — ⁵⁾ S:n voimassa
olevasta lentotariffista myönnetyn alennuksen perusteella 17,017: 40 markkaa.

Koko veloitetusta määrästä pääkonttori veloitti 6,921,407:70 markkaa ja sitä paitsi 37,280 markkaa huoneistonvuokria, haaraosasto I 241,592:15 markkaa, haaraosasto II 2,677,017:80 markkaa, haaraosasto III 5,357,977:70 markkaa, haaraosasto IV 4,046,222:30 markkaa ja haaraosasto V 4,963,835:85 markkaa.

Vientitavarain tuulaakimaksut nousivat 997:45 markkaan ja tuulaakimaksut kaupunkiin osoitetuista tavaroista 10,346,610:65 markkaan. Liikennemaksujen kokonaismäärä oli ulkomailta tulleista tavaroista 6,672,702:85 markkaa, maasta viedyistä tavaroista 1,172,446:05 markkaa sekä vesitse oman maan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 150,680:35 markkaa. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavaroiden tuulaaki- ja liikennemaksut nousivat 2,934,615:10 markkaan, mitkä maksut veloitettiin haaraosastoissa IV ja V. Viimeksimainituissa haaraosastoissa veloitettiin myös tullivarastoon pantujen ja sieltä otettujen tavaroiden tuulaaki- ja liikennemaksut, jotka nousivat 2,921,407:05 markkaan.

Veloitusilmoituskirjoja, joiden perusteella laskuja kirjoitettiin, oli vuoden kuluessa kaikkiaan 176,246, eli 24,058 enemmän kuin edellisenä vuonna. Näistä ilmoituskirjoista pääkonttori veloitti 60,888, haaraosasto I 22,208, haaraosasto II 38,512, haaraosasto III 15,055, haaraosasto IV 14,594 ja haaraosasto V 24,989. Keskimääräinen veloitettu määrä kutakin ilmoituskirjaa kohden oli kussakin osastossa edellä mainituissa järjestyksessä 113:67, 10:88, 69:51, 355:89, 277:25 ja 198:64 markkaa. Maksuista vapautettujen veloitutusilmoituskirjojen lukumäärä oli 17,568, niistä 858 kauttakulikutavaroita varten.

Kannanta. Veloitetusta määrästä, 24,208,053:50 markasta, kertyi vuoden aikana 24,109,296:45 markkaa eli 99.6 %. Tulosta on pidettävä sangen tyydyttävänä, etenkin ottaen huomioon, että osasto ei ollut oikeutettu pidättämään tavaroita vakuutena suorittamattomista veloitetuista maksuista. Kertomusvuoden alussa oli v:lla 1925—32 perimättä 169,744:26 markkaa, josta vuoden kuluessa kertyi 88,738:40 markkaa eli 52.3 %. Siitä kuitenkin palautettiin 60,542:35 markkaa, jota paitsi jäämiä poistettiin 27,431:53 markkaa. Joulukuun 31 p:nä 1933 oli perimättömiä maksuja 152,331:38 markkaa, josta määrästä 98,757:05 markkaa oli kertomusvuodelta. V:n 1933 jäämämaksuja kertyi jo tammikuussa 1934 54,166:75 markkaa. Vuoden kuluessa ei ollut vararikkoja, joissa osastolla olisi ollut valvottavia saatavia.

Tullipakkahuoneitten ulkopuolella olevien tavaroiden punnitus. Tullipakkahuoneitten ulkopuolella olevien tukkutavaroitten punnitukseen käytti tähän tarkoitukseen asetettua vaakamestaria 20 eri liikettä, joiden laskuun 5,635.3 tonnia eri tavaralajeja punnittiin, vastaavan määrän v. 1932 ollessa 2,879.9 tonnia. Näihin punnituksiin käytettiin kaikkiaan 8,974 tuntia. Bruttotulot olivat 152,220 markkaa, josta 29,463 markkaa tuli vaakamestarin ja 89,740 markkaa hänen palkkaamansa 8 punnitusapulaisen osalle, jäljellä oleva määrä, 33,017 markkaa, käytettiin huoneiston vuokraan, kanslia-apulaisen palkkaamiseen, puhelinmaksuihin, vaakojen korjaukseen ja henkilökunnan vakuutuksiin. Vaakamestari ei nauttinut palkkaa kaupungilta.

Menot. Osaston menoarvio v:lle 1933 päättyi 3,094,380 markkaan todellisten menojen noustessa 3,020,656:28 markkaan, siihen luettuina suoritettut sijaispalkkiot 6,800 markkaa, taikka — mukaan lukien viranhaltijain määräprosentin mukaisen palkanvähennyksen aiheuttaman 92,310 markan suuruisen säästön, jota määrää ei ole vähennetty talousarvion kokonaismäärästä — 3,112,966:28 markkaan. Osaston 17 menoerästä 11 osoitti säästöä, 3 oli yhtä suurta kuin menoarviossa ja 3 osoitti vajeusta.